

עלון בוגרים

קרית הישיבה בית אל

בכל שאלה או בקשה מחלקת הבוגרים של ישיבת בית אל לשרותכם.
ישי קרוב 054-6713988 Bogrim@yeshiva.org.il
כסלו תשע"א yeshiva.org.il/bogrim

דבר הרב

במשנה במסכת שבועות (פרק א' משנה ד') אומר רבי יהודה, ששעיר חטאת של ראש חודש מכפר על עברות שאין בהם ידיעה, לא בתחילה ולא בסוף. ומבררת הגמרא בדף ט.: "אמר רב יהודה אמר שמואל, מאי טעמא דרבי יהודה? אמר קרא "ושעיר עיזים אחד לחטאת לה" (במדבר כח, טו) - חטא שאין מכיר בו אלא ה' היא שעיר זה מכפר". כלומר, בכל החטאות נאמר "חטאת" סתם, חוץ משעיר ראש חודש שבו נאמר "לחטאת לה", משום שהוא בא לכפר על עבירות שאין מכיר בהם אלא ה'.

מתעוררת השאלה: אם אדם לא יודע בתחילה ולא בסוף שיש כאן צד של איסור - מדוע הוא בכלל צריך כפרה? הרי אין כאן שום צד של עבירה. אלא הדבר בא לומר לנו שעניינו של ראש חודש הוא הכפרה העמוקה, על איזו מציאות פנימית-טבעית הקודמת לחטא - שגם היא צריכה להיות נקייה מכל צד של איסור, עוד לפני הכוונות והידיעות שעליהם אחראי האדם. התורה רוצה שהאדם מישראל יהיה נקי מכל וכל, עד שאפילו

הצד של התנהגותו הטבעית הבלתי מוכרת לו, יהיה ללא שום צד של עון, ועל זה באה הכפרה בראש חודש.

ראש חודש הוא באמת חג טבעי, חג הקשור בסדרי הזמנים, בסיבוב הלבנה. גם השבת היא כזו, שכן היא זכר למעשה בראשית. יש איזו מחזוריות של שבע המופיעה גם בעצם המציאות הטבעית של העולם. וכפי שחז"ל אמרו לנו במסכת סנהדרין דף סה: על נהר הסמבטיון הנקרא כך משום שבכל ימות השנה הוא שוטף והולך אך ביום השבת הוא שוקט ונח. וכן על הפסקת העונשים של פושעי גיהנום בשבת. כלומר, קדושת השבת קיימת גם למציאות עצמה ולא רק בישראל. זה מה שאומר הפסוק: "והיה מדי חודש בחודשו ומדי שבת בשבתו יבוא כל בשר להשתחות לפני אמר ה' (ישעיהו סו, כג). 'כל בשר' זה ביטוי לצד הטבעי שבאדם. כלומר, כל ראש חודש ישנו איזה תיקון עמוק מאוד הקשור לעצם הטבע של החיים, עד שלעתיד לבוא הטבע יתרומם כל כך עד שגם המציאות הטבעית תהייה בטלה כלפי רבש"ע.

אני רוצה להביא דברים יפים של הרמב"ם במורה נבוכים (חלק ג' פרק מ"ו) הקשורים לעניין: "ראיתי להעירך כאן על דבר נפלא מאוד, והוא אומרו בשעיר חטאת ראש חודש לבדו חטאת לה', מה שלא אמר בכל שעירי הרגלים ולא בזולתן מן החטאות. וטעם הדבר לדעתי ברור מאוד, והוא: שהקורבנות הללו שמקריבים הצבור בפרקים, כלומר המוספים, הם כולם עולות. ובכל יום מהם שעיר עזים לחטאת והוא נאכל. אבל העולות הם כולם נקטרים, ולפיכך נאמר בהן אשה לה'. ולא נאמר חטאת לה' ולא שלמים לה' - כיון שזה נאכל. וכיון שהיה חשש שמי שהוא ידמה בשעיר ראש חודש שהוא קורבן לירח, כמו שהיו עושים הנבטים

במצרים, שמקריבים לירח בראשי החודשים, ביאר בו שזה לציווי ה' לא לירח. ולא חשנו חשש זה בשעירי הרגלים וזולתן, כיון שאין אותם הימים ראשי חודשים, ואין להם סימן המבדילם באופן טבעי, אלא התורה ייחדתן בקביעתה, אבל ראשי החודשים הירחיים אינן מקביעת התורה, אלא העמים היו מקריבין בהם לירח כמו שהיו מקריבים לשמש בעת עלותו ובהגיעו למעלות מסוימות, כפי שמפורסם באותם הספרים. ולפיכך יצאה מן הכלל ההגדרה בשעיר זה ונאמר בו לה', לסלק אותם הדמיונות הקשורים באותם הלבבות החולים אשר חוליים מושרש".

הרמב"ם עומד על הנקודה הטבעית של ראש חודש. אולם, הוא מסביר את לשון התורה בשונה מפשט הגמרא. הגמרא שם בשבועות מביאה את דברי ריש לקיש השואל "מה נשתנה שעיר של ראש חודש שנאמר בו "לה"?" אמר הקב"ה: שעיר זה יהא כפרה על שמיעטתי את הירח". ואף שמשמע שהכפרה באה כאילו על הקב"ה, מסביר הרי"ף שכוונת הגמרא היא שעל ידי כך שראש חודש יהיה יום כפרה ממילא יושלם החיסרון של מיעוט הלבנה. הרמב"ם אמנם הלך בכיוון אחר, אך על כל פנים, דבריו מתקשרים עם מה שאמרנו שראש חודש הוא דבר הקשור עם הטבע, ועצם עניינו הוא לרומם את הטבע, ובכל ראש חודש צריכה להיות התחדשות נוספת של המציאות.

אברהם אבינו

עלה לדיון

לאט ובשקט, רחוק מעין הזרקורים והתקשורת מתרחש מאבק על אופיה היהודי ואדמותיה של ארץ ישראל. גבירותי ורבותי, זיכרו את השם: "מרום גליל!!" האתגר פה הוא מנוע דוחף ומכוון של אנשי תורה תלמידי חכמים שיתחברו ליהודים פשוטים ויזרימו דם של תורה, אמונה ועוז, אל ציבור יהודי הולך ומתמעט שכרגע אין ביכולתו להלחם על שלו.

הרב איציק צינר, אפמ"ר

נכון להיום, מעצבי התרבות בישראל גרים ופועלים דווקא בתל אביב. מי שמעוניין להוביל התחברות רחבת היקף של הציבור הכללי לזהות היהודית, חייב להבין את החשיבות האסטרטגית, למקד את ראש החץ של הפעילות דווקא בת"א המהווה מרכז כלכלי ותרבותי מטרופוליני וארצי, המשפיע על החברה הישראלית כולה. שינוי קטן בתל אביב משמעו שינוי רחב בחברה הישראלית כולה!!

ר' אריאל דורפמן ור' נטע קליין,
גא אביב

החורף בשיאו ואנחנו מקווים להרבה גשמי ברכה בעיתם. זה הזמן בו מתחילים אברכי הישיבה לחשוב לאן פניהם מועדות בשנה הבאה (בכל זאת הם רוצים לקבל תעודה מהישיבה בשבת מסו"מ...).

לאן הולכים בשנה הבאה? גרעין תורני? ר"מ בתיכון? יציאה לעולם המעשה? לימודים באוניברסיטה?

נשמח לשמוע את דעתכם ולפרסמם בגליון הבא

מסופר על אדם שבא לחזון איש להתייעץ איתו
האם להישאר בעבודת ההוראה או ללכת
ולהיות מלטש יהלומים. תשובת החזון איש
היתה שהוא לא צריך לעזוב את עבודתו כדי
להיות מלטש יהלומים, כיון שהוא כבר מלטש
יהלומים.

מכאן הקריאה: "הטובים לחינוך". במקצוע
החינוך וההוראה אנחנו צריכים את האנשים
הטובים שמצד אחד מבינים שהתלמידים הם
יהלומים, ומצד שני יודעים שצריך גם עבודה
מקצועית כמו המלטש. הרי אם לשם טיפול
בגופנו אנחנו צריכים אנשי מקצוע מעולים -
הרופאים, לצורך בנין הרוח של ילדינו על אחת
כמה וכמה שאנו צריכים את הטובים, שמוכנים
להשקיע את כוחם ומרצם בעבודת קודש זו.
מכאן התביעה כלפי מי שהוא בר הכי, לבחור
בחינוך והוראה ולצאת במסירות, מקצועיות,
והרבה אהבה ללטש יהלומים.

הרב אהרן קליין, ז"ל א"ל

**יצאה לאור חוברת
מאמרים לקראת
חנוכה מאת מרן רה"י
הרב זלמן ברוך מלמד
ורבני הישיבה
שליט"א.
עלות החוברת כולל
משלוח 20 ש"ח**

לפרטים והזמנות:

אגף הבוגרים
bogrim@yeshiva.org.il
029975192

ש"י אגמון

ממרומי הקומה ה-16 באשקלון נשקף הים המשנה גונויו לבקרים מכחול עז לאפור. השמש טובלת בו בערוב היום ונוסכת בו גוון אדמדם-כתום.

ממרום הקומה ה-16 רואים את אשדוד בצפון ועזה בדרום. את 'עופרת יצוקה' ראינו כמו בסרט...

דווקא מהגובה זה מתגלה תמונת חיים מורכבת יותר. גולשים בים, שלא מפסיקים לגלוש גם בשבת. חוסר צניעות בלבוש ובדיבור. אבל... פעם, בראש השנה, הלכתי עם עוז קדמון לתקוע בשופר לאנשים בים. הראשון שעלה היה לבוש חליפת גלישה. שאלנו אותו: "אחי רוצה לשמוע שופר"? הוא השיב שלפני שעתיים היה בבית הכנסת. הוא לא מוותר על תפילה! הוא נתן לנו כזה 'מי שברך' על כך שאנו רוצים לזכות את הרבים במצוות היום. ואני התבלבלתי...

ככה זה בעיר - חושך ואור משמשים בערבוביה. אנשים מחכים למשהו אמיתי שייגע בהם. לרוח חדשה וכנה. לתורה גדולה וגואלת. ואם יש לך את האומץ אתה דופק בדלת של השכן ומגלה שכשנפתחה הדלת נפתח גם הלב, ואם תאמר דברי אמת ביושר יתקלפו הקליפות ויפלו המחיצות.

לעיר אשקלון הגענו לאחר שרבה של כפר-דרום, הרב אבי"ק שרייבר, פנה אלי לבוא ל"שנת שרות" לחיזוק קהילת כפר-דרום. מ-65 המשפחות המקוריות נותרו רק 14. איתנו עברה גם משפחתו של הרב צחי גרינבלט. אני מלמד בת"ת של הקהילה (ת"ת כפר-דרום), מעביר שיעורים בתוך הקהילה ולפעמים גם

בעיר. לצד העיסוק בחינוך אני מנגן בערבים עם תזמורת 'להבה'.
עד תחילת השנה הייתי גם רכז הנוער. אשתי משמשת כרכזת
הקהילה, ומכינה כלות, בעיקר חילוניות, לחיי משפחה טהורים.
מדהים לראות איזה ביקוש וצמא יש לדברים שבקדושה!

"שנת השירות" התארכה לשנתיים+ ובעזה"ית בעוד חודשים
ספורים הקהילה אמורה לעבור אל מקום הקבע הסמוך למושב
"ניר-עקיבא", שבגזרת העיר נתיבות. היישוב החדש ייקרא "שבי-
דרום", (עד חזרתנו למקומנו הטבעי בגוש כמובן).

שנות הלימוד בישיבה הן שנים של ספיגה, בניין והתעלות. לימוד
העיון והאמונה, שימוש ת"ח, שבתות ספוגות באווירה של קדושה
ועוד. חשוב שהתקופה המיוחדת והמייחדת הזו לא תהיה עוד
"תחנת מעבר", אלא קומת הייסוד שממנה הכל נובע ואליה שב.
תקופה של פיתוח הקשבה עצמית, רגישות רוחנית, עומק
מחשבה וניתוח, יכולת הכלה והכללה.

זכינו שהתוועדנו אל משנתו הגואלת, משנת "אורו של משיח" של
מין הרב זצ"ל. תפקידנו בביהמ"ד להעמיק בדברי הרב, שהעניק
לנו את התשתית והמפתח להבנת הדור והתקופה. לדלות מתוכה
מרחבים חדשים, עוצמות, וכיוונים מעשיים. הלוואי ונזכה להמשיך
את דרכו.

וקצת הגיגים לחנוכה:

לשאוב כוחות מהנרות

מניין שואבים כוחות? הרעיונות לפעמים מתנפצים נוכח קירות
המציאות האטומים!

ואז בא חנוכה ומדליקים בלילה הראשון שלו נר אחד. נר בודד,
שמגרש מעט מן החושך. אבל בסופו של יום יכבה הנר ותשוב

האפלה! "מוסיף והולך" - מחר נוסיף עוד נר. נעצים עוד יותר האורה. וכך עד היום השמיני. אך מה נעשה ביום התשיעי? חנוכה נגמר!

החיים שלנו מלאים בהתמודדויות וקשיים שיש להתגבר עליהם. אם קשה ואין כח להמשיך הלאה צריך לשוב אל הכוח הטמון באור של חנוכה. לא ליפול גם כשהמציאות נראית בלתי אפשרית. כי האור של חנוכה מלמד אותנו את נס הנחישות וההתמדה גם כשאנחנו מעטים מול רבים, טהורים מול טמאים (ואטומים...). זהו הכח שצריך לשאוב מחג האורים - להמשיך להדליק את המנורה בכל מצב וכל שלב גם אם מסביב הכל מוצף בטומאה ואטימות!

חנוכה, כמו חגים אחרים אצלנו, מתחיל בהיחלצות מרשימה ממצוקה, אך ממשיך אל מדרון השכחה והאכזבה. החשמונאים אמנם מצליחים להשיב את אור מנורת המקדש, אך הם בעצמם, תוך מאתיים שנה מחסלים את מלכות בית חשמונאי, כשהם מבקשים לעצמם גם כתר מלכות, ובתככים פנימיים, המחירפים אצל האחים הורקנוס ואריסטובולוס, מכשירים את הקרקע לחורבן בית שני בימי הרומאים.

כך גם בחג הפסח המבוסס על יציאת מצרים. זמן קצר לאחר שרואה שפחה על הים מה שלא ראה יחזקאל הנביא, צועק העם למים ומבקש לחזור מצרימה. בכלל, כל דור המדבר מלא בתלונות ומעידות של העם.

ממשיכים לשבועות, "חג מתן תורה". העם מתחייב "נעשה ונשמע", שומע את עשרת הדיברות, אך אין לו מספיק סבלנות להמתין לירידתו של משה עם עשרת הדברות, לכן הוא יוצר את העגל ומכריז עליו "אלה אלוהיך ישראל אשר העלוך מארץ מצרים".

תופעה זו מוכרת לנו גם ממעמד הר הכרמל שם צועק העם באכסטזה ה' הוא האלוקים, ויומיים אחר כך רודף אחר אליהו להורגו.

גם מפורים "לא יוצאים בזול", ובמקום לנצל את המומנט שנוצר

ולעלות לארץ ישראל ולחדש את בית המקדש, בוחר העם להישאר בגלות שושן הדשנה. אחד הנימוקים ההלכתיים לאי אמירת הלל בפורים הוא: "אכתי עבדי אחשורוש אנן" - תיאור ציני לרצון להישאר בגלות.

אם כן מה העניין והתועלת בזיכרון החגים - זיכרון של אירוע קצר, שלכאורה לא זכה להותיר רושם ארוך טווח?!

למעשה כל החיים שלנו נעים סביב היכולת להתמיד בעוצמות המתגלות בנקודות זמן מהותיות בהיסטוריה. אנו זוכים לפסגה גדולה, ואחריה אנו נתבעים "לשמור גובה". להישאר בשיא. אם כן, ניתן אולי להסיק ששוב ושוב אנו נכשלים ביכולתנו לשמר ולשמור על נקודות השיא! אם כן מה הערך בהתגלותן?

1. נקודות השיא הן מהותיות ולא משתנות. השינוי הוא ברצון שלנו להיות נאמנים להם. בבחירה החופשית שלנו לרצות לחיות על פי האמת שהתגלתה בהן. ומשאלו הופיעו על ציר הזמן הן גילו כוחות מחודשים שזכו לצאת לפועל, וממתינות לנו שנאמץ אותם לדרך חיים.

2. האויב של ה"טוב מאוד" הוא ה"מצוין". היצר הרע מושך אותנו כל הזמן לבחור בדבר המעניק שלמות ולא להסתפק במועט. בחנוכה אנו לומדים להודות גם על פך אחד של שמן, מכיוון שהוא חתום בחותם כהן גדול. אנו מודים גם על מה שנראה כמעט. גם על המעט שבנו! אנו שמחים על כל נקודת אור שדולקת בליבנו, ולא מתייאשים אם אנחנו עדיין לא מושלמים.

לר' נחמן מברסלב יש סיפור הנקרא "מעשה מאבידת בת מלך". המתאר את התהליך שתיארנו. בסיפור צריך ה"שני למלכות" להשיב את בת המלך לארמון, אלא שכל פעם הוא מפספס אותה ברגע הקריטי. לאחר שהיא מתרחקת ממנו עוד יותר,

וכלם מייאשים אותו שאין סיכוי שימצאנה - דווקא אז הוא משכנע את עצמו כי הוא ישיג אותה, וכך קורה. לפעמים דווקא המרחק יוצר את האמון שלנו בעצמנו, ביכולת לצעוד למקום הנכון והמעשה הראוי - לשוב להיות "בן של מלך".

החשמונאים והאחים

חנוכה ופרשת "מקץ" שנקראת בחנוכה, מסמלים שני קטבים, שני כיוונים שונים. האחד מוביל לגאולה והשני לגלות. מחד חנוכה הוא חג הנחישות והקנאות לדבר ה'. במדרשים מתוארים החשמונאים ככאלו "הסוגרים חשבון" גם עם יהודים מתיונים. אחד התיאורים דומה אף לקנאותו של פינחס ההורג את זמרי בן סלוא נשיא שבט שמעון. המסקנה היא שיש לנהל מלחמת חורמה במי שמנסה למחוק את זכר "נצח ישראל" ולייעד לעם ישראל תפקיד שאינו יהודי. אבל בחנוכה אנו קוראים על קנאותם של האחים שרצו להרוג את אחיהם, יוסף. לפי המדרש זו הסיבה לגלות מצרים (מלבד פירושו של המהר"ל) ושל הריגת עשרת הרוגי מלכות. קנאות יכולה להביא לגאולה ולגרום לגלות!!! צריך לדעת כלפי מי מפעילים אותה ומתי. לפעמים היא זו שמצילה את עם ישראל ולפעמים מדרדרת אותו אל הגלות.

בברכת יישר כח למרן ראש הישיבה, שה' יאריך ימיו בבריאות והצלחה בהמשך הגדלת והפצת התורה. לצוות הרמי"ם המסור וההנהלה, ולאברכי ותלמידי הישיבה - חילכם לאורייתא!

ש"י אגמון.

מה הווה

שיחות רה"י לראש חודש

בר"ח חשון החל מהלך חדש ומרומם בישיבה. מו"ר הרב זלמן ברוך מלמד שליט"א מעביר שיעור לאברכי ובוגרי הישיבה והתלמידים משיעור ו' ומעלה.

הרב מדבר בשיעורים אלו בדברי מוסר ומידות, התקדמות והשתדלות ועוד ועוד.

בשיעור לר"ח כסלו, לאחר שהרב התחיל בשיחה, הוא ביקש מאברכי הישיבה סיפרו לכולם על הפעילויות הנעשות על ידיהם - לימוד, כולל ערב, הוצאת ספרים, חברותות ועוד.

השיעורים כל כך מרומים עד שאי אפשר לתאר לכם את העוצמות, אבל תוכלו לצפות בשיעורים באתר הבוגרים. את החלק הראשון מהשיחה לר"ח כסלו שכתבנו ותוכלו לקרוא בדבריו של הרב בעלון זה.

כמובן שצפיה בשידור חוזר איננה כצפיה בשעת השיעור....

מה הווה

אתר מתחדש

בשעה טובה ומוצלחת, אתר הבוגרים עבר ועובר שדרוג בעיצוב. עם הרבה תודות לצוות אתר האינטרנט של הישיבה בראשות חברנו הרב עזרא כהן, השתנה העיצוב במספר דברים אותם תוכלו לראות בהפנסכם לאתר.

בין הדברים: תוכלו לראות את שמכם מתנוסס בראש הדף, עיצוב ללינק של גלריית התמונות, אפשר לקרוא מעתה את כל

הודעות המזל"ט כרשימה על ידי לחיצה על הכותרת, נוסף
מדור חדש - 'חדשות הישיבה', שיעורי הבוגרים חולקו לתקיות
מסודרות ועוד ועוד.

אז קדימה לאתר www.yeshiva.org.il/bogrim

הוצאת ספרים

בשעה טובה ומוצלחת, זכינו, ודברי מו"ר ראש הישיבה הרבני
הישיבה שליט"א עלו על הכתב ויצא לאור ספר מיוחד לחנוכה
עם מאמרים בענייני דיומא.

הספר יוצא כמהדורה מחודשת של הוצאת "מאבני המקום"
ובע"ה בהמשך יצאו חוברות נוספות וכמובן שנעדכנכם בעניין.
מי שמעוניין לרכוש את הספר לחנוכה מוזמן ליצור עימי קשר
בנייד או במייל.